

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

КОМУНАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЧЕРКАСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
РАДИ»

**ВИКОРИСТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ РЕСУРСІВ
ДЛЯ РОЗВИТКУ ЗАСАД ПСИХОЛОГІЧНОГО
ЗДОРОВ'Я В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ**

МАТЕРІАЛИ ОБЛАСНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ 19-23

ЛЮТОГО 2018 РОКУ

Черкаси
2018

УДК

ББК

В

Розглянуто та рекомендовано до друку вченою радою комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради», протокол №1 від 06.02.2018

Укладач: **Артеменко Т.Б.**, методист-практичний психолог обласного центру практичної психології і соціальної роботи комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»

Рецензенти:

Волошенко О.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і освітнього менеджменту комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»

Романова О.М., методист-психолог центру практичної психології і соціальної роботи при Черкаському міському методичному кабінеті установ освіти

Використання гуманітарних ресурсів для розвитку засад психологічного здоров'я в закладі освіти [Текст] : матеріали обласної науково-практичної Інтернет-конференції (Черкаси, 19-23 лютого 2018 р.) / за ред. Т.Б. Артеменко. – Черкаси: КНЗ ЧОШОПП ЧОР, 2018. – 136 с.

Збірник матеріалів конференції включає статті та тези працівників психологічної служби, педагогів, методистів, викладачів, керівників освітніх закладів та установ, їх заступників. Матеріали популяризують сучасні форми, методи, технології та підходи у роботі педагогічних працівників освітніх закладів області, які спрямовані на розвиток засад психологічного здоров'я учасників освітнього процесу.

Представлені матеріали мають прикладний характер та висвітлюють особливості професійних надбань у напрямку розвитку педагога та освітньої спільноти, що творить нову українську школу.

© Усі права авторів застережені, 2018

© Комунальний навчальний заклад «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради», 2018

ЗМІСТ

Тетяна Артеменко	5
НАДАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ДІТЯМ ТА РОДИНАМ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ: ДОСЛІДЖЕННЯ НАДБАНЬ ПРОЕКТУ ТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ.....	5
Алла Баштова, Людмила Криволап	Ошибка! Закладка не определена.
МУЗЕЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	Ошибка! Закладка не определена.
Світлана Безпала	Ошибка! Закладка не определена.
ЩО ТРЕБА ЗНАТИ ПРО ПРИЧИНИ ТА ПРОФІЛАКТИКУ ЗАЛУЧЕННЯ УЧНІВ ДО НЕБЕЗПЕЧНИХ ГРУП ТА КВЕСТІВ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ.....	Ошибка! Закладка не определена.
Сергій Бірюков	Ошибка! Закладка не определена.
ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ПЕДАГОГА	Ошибка! Закладка не определена.
Леся Вавілова.....	Ошибка! Закладка не определена.
РОЛЬ ОСОБИСТІСНИХ ЯКОСТЕЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА	Ошибка! Закладка не определена.
Ірина Вербицька	Ошибка! Закладка не определена.
ПСИХОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ОСОБИСТІСНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПЕДАГОГА-НОВАТОРА.....	Ошибка! Закладка не определена.
Людмила Галата	Ошибка! Закладка не определена.
ШКІЛЬНІ ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ФОРМУВАННЯ, ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я ДИТИНИ.....	Ошибка! Закладка не определена.
Вікторія Грон	Ошибка! Закладка не определена.
РОЛЬ ДОРΟΣЛОГО У ПОБУДОВІ МОДЕЛЕЙ ЗДОРОВИХ СТОСУНКІВ В ОСВІТНЬОМУ СОЦІУМІ	Ошибка! Закладка не определена.
Юлія Дерябіна	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ВЧИТЕЛЯ ЯК ВАЖЛИВОЇ КОМПОНЕНТИ ПЕДАГОГІЧНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ.....	Ошибка! Закладка не определена.
Вікторія Димитрієва.....	Ошибка! Закладка не определена.
ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ДОШКІЛЬНИКА У СУЧАСНОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ	Ошибка! Закладка не определена.
Марія Завгородня	Ошибка! Закладка не определена.
КАЗКОТЕРАПІЯ ЯК ЗАСІБ РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ	Ошибка! Закладка не определена.
Олена Заскалета.....	Ошибка! Закладка не определена.
ВІД ТОТАЛІТАРНОСТІ ДО ГУМАНІЗМУ: СКЛАДНОЦІ ПЕДАГОГІЧНОГО ВИБОРУ	Ошибка! Закладка не определена.
Оксана Згура	Ошибка! Закладка не определена.
ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ КОРИСТУВАННЯ ІНТЕРНЕТОМ.....	Ошибка! Закладка не определена.
Наталія Кіян.....	Ошибка! Закладка не определена.
ШЛЯХИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ПЕДАГОГА.....	Ошибка! Закладка не определена.
Тетяна Ковальська.....	Ошибка! Закладка не определена.
СПІВПРАЦЯ – ЦЕ ПОСТІЙНІ СПІЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ	Ошибка! Закладка не определена.

Роман Коломієць	Ошибка! Закладка не определена.
ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ПЕДАГОГА.....	Ошибка! Закладка не определена.
Людмила Кондратенко.....	Ошибка! Закладка не определена.
ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ РОБОТИ З ДІТЬМИ ТА ПІДЛІТКАМИ З ВИКОРИСТАННЯМ ТВОРЧИХ ТА КУЛЬТУРНИХ ПРАКТИК.....	Ошибка! Закладка не определена.
Леся Константинова.....	Ошибка! Закладка не определена.
КРИЗОВЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ ЯК ФОРМА ВЗАЄМОДІЇ З СІМ'ЯМИ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ	Ошибка! Закладка не определена.
Юлія Лукава.....	Ошибка! Закладка не определена.
СУЧАСНИЙ ГАДЖЕТ – ВИХОВАТЕЛЬ, ДРУГ ЧИ ВІДВЕРТИЙ МАНІПУЛЯТОР СУЧАСНОЇ ДИТИНИ?	Ошибка! Закладка не определена.
Вікторія Мозгова	Ошибка! Закладка не определена.
ПЕДАГОГІЗАЦІЯ БАТЬКІВ: З ДОСВІДУ ЗАСТОСУВАННЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ПРОСВІТНИЦЬКИХ ПРОГРАМ.....	Ошибка! Закладка не определена.
Ніна Мусатенко	Ошибка! Закладка не определена.
СПІЛЬНІ ТРЕНІНГИ ДЛЯ УЧНІВ І ПЕДАГОГІВ	Ошибка! Закладка не определена.
Галина Острик	Ошибка! Закладка не определена.
ПРОЕКТ «ПЛАНЕТА ЗДОРОВ'Я» У МИХАЙЛІВСЬКІЙ СПЕЦІАЛЬНІЙ ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ-ІНТЕРНАТІ	Ошибка! Закладка не определена.
Алла Пришлюк	Ошибка! Закладка не определена.
СКЛАДОВІ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЗИЦІЇ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ.....	Ошибка! Закладка не определена.
Євгенія Рева	Ошибка! Закладка не определена.
ТРАВМА ВІЙНИ І ОДУЖАННЯ.....	Ошибка! Закладка не определена.
Ольга Соколова	Ошибка! Закладка не определена.
ПРАКТИЧНИЙ ПСИХОЛОГ ЯК ІНІЦІАТОР ІННОВАЦІЙНИХ ЗМІН	Ошибка! Закладка не определена.
Віра Телущенко	Ошибка! Закладка не определена.
ІДЕЇ ДИТИНОЦЕНТРИЗМУ В ПЕДАГОГІЧНИХ ПОГЛЯДАХ ТИМОФІЯ ЛУБЕНЦЯ	Ошибка! Закладка не определена.
Оксана Толочна	Ошибка! Закладка не определена.
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ВЧИТЕЛЯ	Ошибка! Закладка не определена.
Олена Уманська.....	Ошибка! Закладка не определена.
ПІДЛІТОК І КІБЕРПРОСТІР	Ошибка! Закладка не определена.
Валентина Чиж	Ошибка! Закладка не определена.
ЄВРОПЕЙСЬКА СИСТЕМА ЦІННОСТЕЙ В УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ	Ошибка! Закладка не определена.
Катерина Шевченко	Ошибка! Закладка не определена.
ПРО ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ДБАЄМО, РОЗВИВАЄМО ЙОГО І ЗБЕРІГАЄМО.	Ошибка! Закладка не определена.
Юлія Якубова.....	Ошибка! Закладка не определена.
СУЧАСНА ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЯ – ПЛЮСИ І МІНУСИ	Ошибка! Закладка не определена.
Відомості про учасників науково-практичної Інтернет-конференції «Використання гуманітарних ресурсів для розвитку засад психологічного здоров'я в закладі освіти» (19-23 лютого 2018 р., місто Черкаси)	Ошибка! Закладка не определена.

НАДАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ДІТЯМ ТА РОДИНАМ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ: ДОСЛІДЖЕННЯ НАДБАНЬ ПРОЕКТУ ТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Починаючи з листопада 2015 року в Черкаській області упроваджується навчальний курс «Навички кризового консультування та розвиток психосоціальної стійкості до стресу у дітей», що є складовою проекту ЮНІСЕФ-НаУКМА «Комплексна психосоціальна підтримка дітей, підлітків та сімей, що постраждали внаслідок військового конфлікту в Україні». Він реалізується обласним тренером у співпраці з Національним університетом «Києво-Могилянська академія» та Українським науково-методичним центром практичної психології і соціальної роботи НАПНУ.

До навчання у проекті залучені працівники психологічної служби.

Навчальна програма та спецкурс для підвищення кваліфікації практичних психологів і соціальних педагогів з проблеми «Навички кризового консультування та розвиток психосоціальної стійкості до стресу у дітей» упроваджуються в інститутах післядипломної освіти на виконання п.2.2 рішення колегії Міністерства освіти і науки України «Про стан та проблеми надання психологічної допомоги суб'єктам освіти в умовах антитерористичної операції на Сході країни» (протокол № 3/3-3 від 26.03.2015 р.).

У комунальному навчальному закладі «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради» навчальний курс проекту утілюється через проведення семінарів-тренінгів, викладання короткотривалих спецкурсів та тематичних практичних блоків, організацію роботи інтервізійних та супервізійних груп.

Метою навчання у проекті є забезпечення розвитку професійної компетентності працівників психологічної служби та їх підготовка до здійснення психологічного супроводу та соціально-педагогічного патронажу дітей та їхніх родин, що постраждали внаслідок соціальної кризи, зменшення соціально-

психологічних наслідків психічної травми, забезпечення сталого доступу до отримання психологічної допомоги.

Серед завдань курсу - поглиблення знань та вдосконалення навичок практичних психологів і соціальних педагогів, які безпосередньо працюють із дітьми та родинами, що постраждали внаслідок бойових дій та переселення; підвищення обізнаності педагогічних працівників, батьків і дітей щодо розпізнавання ознак психологічного стресу і травми, отриманих внаслідок переселення та участі у ситуаціях із застосуванням насильства або його споглядання, та відповідного реагування; вивчення кількісних та якісних даних щодо негативного впливу психологічної травми на дітей та їхні родини; вивчення наявних сімейних та освітніх ресурсів для подолання цих наслідків та підвищення ефективності психосоціальної допомоги постраждалим дітям та родинам внаслідок військового конфлікту.

Навчання та сертифікацію у проекті за період з 2015 по 2017 роки пройшли 160 спеціалістів – практичних психологів, соціальних педагогів, методистів з психологічної служби.

Фото 1. Тренінг 12 квітня 2016 р. у м. Черкаси.
Вправа на встановлення контакту з дитиною

Під час опрацювання практичних блоків курсу фахівці вчаться встановлювати та підтримувати контакт з дитиною, створювати ситуацію безпеки під час сетінгу, застосовувати вправи, техніки та прийоми стабілізації стану клієнта, надавати практичну базову підтримку, інформувати та навчати клієнта встановлювати контакт з соціальним оточенням та спеціалізованими сервісами. Також учасники навчань

розглядають головні практичні засади проведення тренінгових занять для дітей, що є важливою частиною проекту.

Найбільший відгук отримали вправи на консультування у мікрогрупах, під час яких учасники мали змогу відпрацювати навички стабілізації стану дитини, а саме відобразити емоції маленьких клієнтів, створити атмосферу безпеки, довіри та впевненості у контакті з дорослим (див. фото).

Результатом проведених навчань стали такі професійні навички та компетенції, як сформованість високої мотивації до професійного розвитку, наявність енергії для допомоги, демонстрація психологом дружньої позиції стосовно клієнта, створення ситуації безпеки, проведення об'ємної діагностики, слідування темі та предметній лінії у консультуванні.

Поряд з цим варто зазначити, що подальшого розвитку потребують такі здібності та компетенції фахівців, як встановлення та підтримання контакту, оволодіння техніками відображення (на противагу розпитуванню), набуття навичок розрізнення власної реальності та реальності клієнта, опанування прийомами формування запиту (зокрема, переведення запиту стосовно третьої особи у запит щодо першої особи), прийомами дистанціювання, масштабування проблематики, навичками толерування сильних емоцій клієнта, тримання у фокусі лінії стосунків «психолог-клієнт» (на противагу ігноруванню терапевтичного стосунку).

Зазначені навички та компетенції учасники проекту мають змогу відшліфувати під час роботи інтервізійних та супервізійних груп. Щоб поділитися власним досвідом упровадження проекту, фахівці готують майстер-класи, на яких діляться кейсами, презентують технологічні нюанси в роботі, аналізують специфіку стосунків з клієнтами, обговорюють особливості організації міжвідомчої взаємодії у наданні послуг такого гатунку, оцінюють власний ресурс. Загалом, під час планування та

Фото 2. Тренінг 19 квітня 2016 р. у м. Умань. Робота у мікрогрупах. Супервізія фрагменту консультації

втілення ідей проекту робота побудована з урахуванням стандартів ЄвроПсі, а саме з дотриманням балансу теорії, практики та особистого досвіду. Частина професійної взаємодії перенесена до віртуальних майданчиків, що дає змогу як більш оперативно реагувати на професійні запити, так і довести інформацію до більш широкого кола користувачів освітніх та психологічних послуг. Таке професійне спілкування

відбувається, зокрема, на форумі та сторінках дистанційного клубу «Псі-ком'юніті Черкаси» та у тематичних групах у соціальних мережах.

Упродовж минулого навчального року у відповідь на соціальні виклики працівниками психологічної служби Черкащини надана вагома психологічна допомога вразливому контингенту. Так, з проблем міграції допомога надана більш ніж тисячі осіб дітей-переселенців та їхніх батьків. З цією проблемою працювали більше п'ятисот практичних психологів та соціальних педагогів. Допомога також надана двом з половиною тисячам родин воїнів антитерористичної операції. У різних заходах було задіяно біля п'яти тисяч осіб та третина спеціалістів психологічної служби області. Отримані у проекті знання та навички стали відчутною методичною підмогою у здійсненні такої масштабної роботи.

Перспективи реалізації проекту в області і в країні пов'язані з завданнями державної освітньої політики в цілому. Так, вони, зокрема, обговорювались у Києві на науково-практичному семінарі "Комплексна психосоціальна підтримка осіб, постраждалих внаслідок військового конфлікту в Україні", що пройшов 2 лютого 2017 року.

В роботі семінару взяли участь Міністр освіти і науки, інші працівники міністерства, представники організації ЮНІСЕФ в Україні. Організаторами семінару виступили автори проекту. Серед учасників - представники навчальних закладів та інститутів післядипломної освіти.

Зауважимо, що на момент цієї професійної зустрічі вже існували домовленості Міністра освіти і науки Лілії Гриневич з головою представництва Дитячого фонду ООН (UNICEF) в Україні Джованною Барберіс та президентом Національного університету «Києво-Могилянська академія» Андрієм Мелешевичем про те, що досвід та методичні напрацювання проекту «Комплексна психосоціальна допомога дітям, підліткам та родинам, що постраждали внаслідок конфлікту в Україні», будуть систематизовані та поширені по всій Україні.

На семінарі були підбиті підсумки проекту. Лілія Гриневич зауважила, що в межах проекту було розроблено курс для підвищення кваліфікації вчителів «Психосоціальна допомога для розвитку стійкості до стресу у дітей». «В цьому проекті нам потрібні були результати, які ми зможемо застосовувати для системної роботи з дітьми, що постраждали внаслідок російської агресії. І цей курс – саме таке системне рішення. Адже його зможуть читати в інститутах післядипломної освіти по всій Україні. Проблема є, в ситуації, що існує сьогодні, кількість таких дітей може збільшуватися. Саме тому цей курс має пройти кожен український вчитель», – пояснила Міністр.

«Ми зараз маємо кілька дуже вразливих груп дітей, яким необхідно надавати психосоціальну допомогу. Зокрема, це діти-переселенці. Актуальна статистика свідчить, що нині кількість дітей переселенців, які навчаються в дошкільних навчальних закладах, становить 64 тис 289 осіб, а в загальноосвітніх навчальних закладах – 47 тис 455 осіб. Це одна велика група переміщених дітей, які пережили стрес і коли їм довелося втікати від війни, і адаптуватися в новому оточенні», – повідомила Міністр.

«Коли ми підняли статистику звернень до шкільних психологів і соціальних працівників, то виокремили ще одну вразливу групу – це діти з родин воїнів АТО. Якщо дивитися за частотою звернень до психологів, то у 2015 році переважала група дітей переселенців, а зараз превалює група дітей бійців АТО», – підкреслила Лілія Гриневич.

Джованна Барберіс, голова Представництва Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні, розповіла, що від початку проект проходив у п'яти областях: Донецькій, Луганській, Харківській, Дніпропетровській та Запорізькій. Контрольні вимірювання свідчать, що проведені тренінги мали високу результативність. Так, у класах, де вчителі пройшли тренінги в рамках проекту, за рік кількість дітей, які мають «деякі проблеми» у стосунках з однолітками, скоротилася з 25% до 9%, а кількість школярів, що мають «значні проблеми» у стосунках, – з 10% до 3%.

Сергій Богданов, керівник Центру психічного здоров'я та психосоціального супроводу НаУКМА додав, що завдяки роботі проекту з переміщеними дітьми,

зокрема через шкільних психологів, вдалося зменшити їхній психосоціальний стрес у чотири рази. Під час реалізації програми навчання педагогів тренери намагалися змінити культуру спілкування у школах: було важливо, щоб учителі та учні почали говорити про стрес та проблеми. Вимірювання результатів упровадження

таких навчань свідчить: навчені вчителі позитивно вплинули на ненасильницьке вирішення конфлікту; дітям більше почав подобатись їхній клас; вдвічі зросла просоціальна поведінка. Комплексна програма психосоціальної допомоги, яку розробили експерти НаУКМА, передбачає допомогу дитині на рівні родини, громади, психологічного консультування та спеціалізованої психотерапевтичної допомоги. До кінця року авторами планується також розробити відповідний он-лайн-курс.

Віталій Панок, методичний керівник вітчизняної психологічної служби, зазначив, що, у відповідності до проведених досліджень, 70% дітей вважає, що кількість правопорушень після досвіду переміщення зросла, і тільки 10% вважає, що не зросла. На запитання, чи потрібно допомагати переміщеним особам, 33% респондентів відповіли, що «ні», 22% - «так». Таким чином, можна зробити висновок, що переміщення дітей має тенденцію до утворення конфліктів. З числа спеціалістів психологічної служби системи освіти, за статистикою, біля 30%-40% надають допомогу з означеної теми. У подальшому впровадженні проекту важливими є новітні техніки, навчені практичні психологи і соціальні педагоги, вчителі, тренери, наявність методичних рекомендацій. Наступним кроком є розширення проектної активності на всі області, адже наразі у країні реєструється близько 200 тисяч переміщених дітей. Також важливою є робота з такими темами, як стрес, профілактика емоційного вигорання педагогів і психологів. Процес упровадження проектів такого рівня здатен реально змінювати ставлення учасників навчально-виховного процесу до самої служби та сприяти побудові позитивного іміджу психологічної служби.

Вагомим внеском у процес творення національних та міжнародних стандартів роботи з травматичним стресом та посттравматичним стресовим розладом стали

заходи, проведені в рамках Міжнародної міждисциплінарної асамблеї «Посттравматичний стрес: дорослі, діти та родини в ситуації війни» (8-10 грудня 2017 р., м. Київ). Організаторами заходу виступили Польська Академія Наук (Київська філія), Східно-Європейський інститут психології (Україна-Франція), центр психічного здоров'я та психосоціального супроводу Національного університету «Києво-Могилянська Академія» (Україна), Фондація сприяння розвитку польської мови та культури імені Миколая Рея (Польща), Інститут проблем виховання НАПН України, Ягелонський Університет (Польща), благодійний фонд «Освіта: майбутнє» за участі та підтримки міжнародної експертної агенції „Консалтинг і тренінг”, центр розвитку дитини і сім'ї «Європейський» (Україна – Франція), журнал „Психологія сьогодні».

Серед інших були представлені результати роботи українських дослідників за програмою СЕТА. Програма розроблена в рамках когнітивно-поведінкового підходу групою з прикладних досліджень психічного здоров'я університету Джонса Гопкінса (the JHU Applied Mental Health Research Group (AMHR)) і була успішно реалізована в різних країнах. В Україні проекту СЕТА здійснює проектна група Центру психосоціального супроводу НаУКМА за фінансової підтримки фонду жертв тортур USAID's Victims of Torture Fund. Суть СЕТА полягає в тому, що спеціаліст працює з кількома протоколами, що підвищує ефективність надання допомоги. Окрім СЕТА на асамблеї було презентовано наративний, психодинамічний, тілесно орієнтований, гештальт, психодраматичний, інші підходи та напрямки надання психотерапевтичної та комплексної допомоги.

Фото 3. Робота супервізійної групи 7 листопада 2017 р. у м. Черкаси

До збірника праць, виданого за результатами роботи асамблеї, увійшла стаття Артеменко Т.Б., обласного тренера навчального курсу «Навички кризового консультування та розвиток психосоціальної стійкості до стресу у дітей». У статті досліджуються особливості надання супервізійної підтримки практичним психологам, які працюють з травмою.

Серед актуальних завдань

подальшої реалізації проекту - вдосконалення його змістової психологічної складової, створення нормативних засад упровадження у систему післядипломної освіти навчального курсу для педагогічних працівників, методичне забезпечення роботи викладачів та тренерів, розробка національних стандартів надання психосоціальної підтримки дітям, постраждалим від психологічної травми.

Список використаної літератури

1. Артеменко Т.Б. Інтервізія як групова творчість [Стаття] // Актуальні проблеми прикладної психології: матеріали Всеукр. конф. (Київ, 2-3 жовт. 2014 р.) / Укр. НМЦ практ. психології і соц. роботи; за наук. ред. А.І. Тінякової. – К.: Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2014 р. – 108 с. - С. 10-12. // url: http://psyua.com.ua/doc/psychology_book_tczy.pdf

2. Артеменко Т.Б. Можливості застосування методу супервізії у післядипломній підготовці практичних психологів // Матеріали ІХ Міжнародного фестивалю педагогічних інновацій (21.09-22.09.2017 р., Черкаси) / [Упор. Назаренко Г.А.]. – Черкаси: КНЗ ЧОПОППЧОР, 2017. // url: <http://oipoppp.ed-sp.net/>

3. Артеменко Т.Б. Супервізійна підтримка роботи з травмою у діяльності практичного психолога [Стаття] / Артеменко Т.Б. // Посттравматичний стрес: дорослі, діти та родини в ситуації війни : матеріали Міжнародної міждисциплінарної асамблеї (8-10 грудня 2017 р, м. Київ, Україна) / Східно-Європейський інститут психології, МОНУ. - [Київ], 2017.

4. Мастерство психологического консультирования . / Под ред. А.А. Бадхена, А.М. Родиной. — СПб.: Речь, 2007. — 240 с. // url: http://bpaonline.ru/content/files/upload/131/masterstvo_psy_konsylt_badxen.pdf

5. Програма освітньої діяльності та спецкурс курсів підвищення фахової кваліфікації практичних психологів і соціальних педагогів з проблеми «Навички кризового консультування та розвиток психосоціальної стійкості до стресу у дітей» / за заг. ред. В.Г. Панка. – К.: НАПНУ, 2015. – 28 с. // url: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/59/1371027087/>

ПРОДОВЖЕННЯ ЗА ПОСИЛАННЯМ:

<https://drive.google.com/file/d/1qML0Wi71AGxIibKqJaIKh4Je1MUjECD/view?usp=sharing>

